

Crònica de la conferència amb David Noguera, president de Metges sense Fronteres (MSF)

Redactat en net pel tècnic de l'entitat Joan G. el 17 de febrer de 2020

David Noguera, president de Metges sense Fronteres Espanya (MSF Espanya), va dur a terme una conferència d'**Espai de Debat** de l'associació L'H Espai de Debat (3/4 x 5/4) el 29 de gener de 2020 a les 19h al CCM. Tecla Sala de l'Hospitalet de Llobregat per contestar el títol de la xerrada: "**Refugiats. Estem a l'alçada?**", i com era d'esperar va respondre, llargament, que no.

Jesús Solores, vicepresident de Creu Roja, va presentar l'acte i el ponent. Va agrair a l'entitat L'H Espai de Debat l'organització de l'acte, i a Creu Roja i la resta d'entitats d'Espai de Ciutadania que a través d'algun dels seus membres hi havien assistit, la seva presència a la sala. "Es nota que som gent sensible" va reblar Solores.

Abans d'entrar en matèria, el conferenciant David Noguera va fer un repàs àgil de la feina de l'ONG Metges sense Fronteres (MSF): "treballem a Líbia, Sudán, etc.". "I és que hi ha més llocs on actuem, més enllà del mar amb els vaixells amb que rescatem migrants que es juguen la vida al mar" va matisar Noguera. Durant l'acte també va posar dos vídeos en anglès de l'ONG, per tal de situar-la. Així, tot seguit, i fet l'aclariment, es va poder centrar en els refugiats i les refugiades.

"La UE és hipòcrita" segons Noguera

David Noguera va iniciar la seva explicació deixant clar que "**Metges sense Fronteres (MSF) no és pro immigració ni antiimmigració**, però tota persona humana té Drets humans (DD.HH.) que cal garantir".

Sobre la UE, va reconèixer que "havia estat referent en matèria de DD.HH., era una autoritat moral. Al Sudan el govern del país no ens deixaven entrar a les ONG's a fer la nostra tasca i la UE ens ajudava a poder entrar". Continuant l'argumentació, va criticar la postura dels diferents governs espanyols, centrant-se en el viratge de l'actual govern de Pedro Sánchez, passant d'acollir l'Aquàrius (vaixell de rescat) a les multes que des del ministeri volen interposar a l'Open Arms per realitzar la mateixa tasca. "Quan va passar el tema de l'Aquàrius, 622 persones se les va tractar dignament [del vaixell a terra ferma], 600 periodistes en van fer seguiment, i és un element que surt al llibre *Manual de resistència política* de Pedro Sánchez com <<quelcom que ja fa que la política valgui la pena>>. Actualment el mateix Sánchez és qui amenaça amb una multa milionària als amics d'Open Arms. **No els demanem mai permís per rescatar**". "Aquests [PSOE] són els d'esquerres" va dir sarcàsticament. "Això acaba comportant un racisme desacomplexat", va reblar. "A Espanya emperò, és el lloc on més socis i sòcies té MSF: mig milió".

També hi va haver una estona per tractar el paper de la Unió Europea: "em fa infinita vergonya el nivell d'hipocresia de la UE en aquesta matèria. És per això que **MSF té una relació tensa amb els governs europeus**". "Parla de pau ... [però no la practica]". Tot i això, "a través de convenis amb aquests, fem un servei d'atenció primària i salut mental als campaments de

refugiats com el de Lesbos on hi ha 10.000 persones amb un futur incert [fa anys que estan confinats allà sense una resolució sobre si tenen dret o no a asil]". Per tant, hi ha col·laboració, però recorda que aquestes intervencions en la gestió que fa la UE de la crisi de refugiats/des els fa poder veure com "al camp de Lesbos hi ha 5.000 nens i nenes que malviuen en condicions [que es poden resumir en el lloc on viuen]. Les tendes són de 40 metres d'amplitud i hi conviuen dues famílies. Les dades de l'atenció primària conclouen que el 25% dels atesos s'han autolesionat, un 17% s'ha intentat suïcidar, un 20% ha rebut agressions".

El pacte UE-Túrcia ha comportat no demanar més finançament a la UE

Hi va haver emperò, una **data clau que va canviar la relació entre MSF i la UE**: el dia que es va forjar el pacte UE-Túrcia envers les persones refugiades. "Des de llavors, **MSF no acceptem més fons econòmics de la UE i dels estats membres**", el que comporta perdre 165 milions d'euros en 5 anys [amb que es subvencionen els projectes finançats].

"Què no farem amb menor pressupost?" es preguntava Noguera, "de moment hem aconseguit que zero operacions en curs es vegin afectades", però reconeix que "és una decisió duríssima". A l'Assemblea on es va decidir "hi havia dos bàndols: un que deia que els diners de la UE són per ajudar a la gent i un altre que exposava que era incoherent criticar la postura d'un organisme que critiques". "A hores d'ara, **hem cobert el que no pagarà la UE**, amb majors socis i sòcies i amb major finançament de governs europeus més coherents. El Tsunami i el fet que la UE no ens pagui ha fet que hi hagi moltes més donacions econòmiques de particulars. És empatia".

Dades clau de la crisi humanitària

Durant tot l'acte va estar donant força informació de primera mà sobre la situació dels refugiats i refugiades, i la immigració que ve per altres raons, i travessa el mar: "És cert que amb les polítiques de la UE [i Salvini a Itàlia] de contenir el fet migratori, hi hagut una baixada de persones que arriben a través del mar per arribar a Europa del 2015 (1 milió de immigrants travessant la Mediterrània, etc.) i el 2018 (11.000 persones intentant-ho) però la mortalitat de 2015 a 2019 és similar (**20.000 morts a l'any**); el que comporta que el risc ha augmentat a causa de varis factors, entre els quals els bots / barques més precàries que els ofereixen per salpar. Menys arribades però major mortalitat". Noguera ens recorda que la política de mitigació de les migracions i el control de la immigració es produeix pels "acords amb Túrcia i Marroc [per això hi ha una relació estreta i de bona sintonia entre govern espanyol i marroquí]". Alhora, **la UE només té tres vaixells humanitaris operant al mar**.

Quatre anys de concentracions a l'Acollidora (L'H)

Al final de l'exposició, el ponent va agrair la donació econòmica de l'entitat organitzadora de l'Espai de Debat que anirà a la feina dels treballadors/es de MSF, la xerrada i el fet de que durant més de quatre anys, des d'Espai de Ciutadania, s'organitzi una concentració mensual per les persones refugiades a l'Acollidora. "Som tossuts" va resumir.

Sobre El Procés sobiranista català: "Si el meu cunyat és racista, sí que m'aixeco de la taula!"

I va fer una recomanació, amb el seu to distés i divulgatiu de tot l'acte: "i voteu bé! i sigueu menys tolerants amb la intolerància!".

També va indicar que "hi ha el discurs que El Procés ha trencat famílies. **Si el meu cunyat fos racista sí que m'aixeco de la taula** [i si es trencaria una família], que voti Ciutadans o PDECAT [JxCat], m'és igual".

Al acabar la conferència va exposar que demanava perdó pel llenguatge dur i planer.

Conversa amb el públic

Des del públic es van fer un seguit de preguntes:

- "Què faràs després de la presidència?"

Amadeu Juan, president de l'entitat va agrair a Noguera l'exposició, i Noguera la invitació, i li va fer aquesta pregunta. Noguera, ara té un càrrec més polític dintre de l'ONG (president) que se li acabarà properament. "Ara em dedico a saludar a la guerrilla i als governs, abans tractava pacients, sóc metge i m'agradava estar en les operacions a República Centreafricana". Davant la pregunta d'Amadeu Juan ens va explicar que "quan s'acabi la presidència em dedicaré a una altre tasca, al final el que he fet és la meva feina de metge però en llocs on si no hi va MSF o algú altre, no hi va ningú; i ara amb la màxima responsabilitat, ja he fet el meu recorregut a l'ONG". **He fet la meva feina, però com a metge de MSF, ni millor ni pitjor**, ara en faré una altre, era per un temps".

- Se'n parla molt de les màfies que trafiquen amb éssers humans, quin estratègia teniu les ONG's de rescat marítim?"

Sobre aquest aspecte el ponent va reblar que ell "podria acceptar l'argument de la criminalització de les ONG's perquè diuen que <<trafiquem>> amb vides humanes i <<ajudem>> a les màfies, però no dels refugiats i refugiades, dels immigrants que fugen de penúries i conflictes armats. No se sosté per enlloc: el percentatge de persones conflictives que arriben, i les autòctones són semblants." Va recordar un informe de La Caixa ("ho diu La Caixa!") on s'exposava que a la UE falta població jove i en canvi a Europa cada cop es respon més al fet migratori amb més despesa en més balles, policies i acords amb governs impresentables com Turquia. Va recordar també que "les operacions que fem són radicalment legals, tothom té dret a fugir per conflictes i l'estat els ha d'acollir [i per altres raons també tenen dret a fugir]. És ètica [i professionalitat]. **Els <<bonistes>> no som millors persones.** Tractaríem igual un ferit de guerra, perquè si ets metge és el que s'ha de fer. És el jurament hipocràtic: ajudem a ex militants d'ISIS com aquí dúiem a un etarra ferit per la policia a un hospital per atendre'l". "Curem a gent a lemen que després torna a la guerra, sí".

- "Heu fet declaracions i intervencions de caire més polític? Us coordineu amb altres ONG's?"

Noguera va respondre a la darrera pregunta que "sí, però que per exemple, per les línies de l'ONG (com les de Creu Roja: "no prendre part, neutralitat, imparcialitat, no inserir-se en una agenda política, etc.") és difícil coordinar-se". "No ens coordinem amb governs implicats i des de que ens van matar a metges de MSF per fer una tasca humanitària amb l'àmbit d'ajuda

humanitària de l'Exèrcit nord americà, intentem no ser objectiu polític i no treballar amb exèrcits".

"Fa poc ens van bombardejar un hospital de MSF a Aràbia Saudita, amb vuit assassinats, amb una bomba intel·ligent. Com hi ha gent que ens ho demana, el reobrim. I sabem que va ser expressament, perquè a tots els actors en conflicte ens hi donem les coordenades dels llocs on assistim la gent". Va recordar que "seria més eficient en termes de salut pública, coordinar-se per fer actuacions a d'altres països que no estan tant en conflicte vivent i agressiu, i que tan difícil és operar-hi, i que possiblement el benefici en termes numèrics seria més alt, però **MSF usa els diners per anar als llocs per salvar el màxim de vides, sense importar-li el cost.** Per exemple, a Iemen usem un avió per dur fàrmacs a zones on no podem arribar-hi, i sabem que usar-lo a Iemen és més car que en un altre país pobre com Ghana però és a Iemen on no hi va ningú. Nosaltres no fem Cooperació ni som societat civil organitzada, som gent que fa ajuda humanitària: de rescat, als pitjors llocs, corrent el risc que calgui per curar el màxim de gent possible. Actualment ens enfrontem al yihadisme, a Boko Haram, que és el pitjor grup terrorista en l'actualitat (tot i que ens recorda l'Holocaust)".

Pel que fa a la primera pregunta, va indicar que "**cal denunciar la situació i assenyalar els responsables.** Pel principi de neutralitat cal atacar tothom, però que cal anar en compte: a Darfur vam denunciar també al govern d'allà i ens van expulsar del país. MSF fa diplomàcia humanitària a Ginebra (ONU), amb els actors polítics i financers, a la UE, en reunions amb polítics, etc."

El president del CELH, Manuel Domínguez va aprofitar el torn de la seva pregunta, també, per recordar que aquella setmana es feia una concentració d'Unitat contra el Feixisme i el Racisme (UCFR), per a informació del públic assistent.

Davant tants agraïments del públic a la tasca que fa MSF, va dir que "cal desmitificar les ONG's, és entre tots que hem de resoldre-ho. Les escoles són el futur, nosaltres no volem transformar la societat, som homes d'acció, però les escoles sí. Per això, les xarxes socials i aquestes xerrades (que des del públic li van recomanar fer a les escoles però no tenen prou temps) són positives també. Greenpeace lluitava contra el canvi climàtic pràcticament sol, ara cal la implicació dels polítics. Al Canadà els refugiats són rebuts amb un sou per fins dos anys i se'ls ensenya una feina i l'idioma fins que ells paguen impostos a la Seguretat Social [ho va expressar per tal d'explorar bones pràctiques]."